

ROCZNIKI FILOZOFICZNE

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II /
The John Paul II Catholic University of Lublin

Wydział Filozofii / The Faculty of Philosophy

ANNALS OF PHILOSOPHY

ANNALES DE PHILOSOPHIE

Towarzystwo Naukowe KUL /
The Learned Society of KUL

Towarzystwo Naukowe KUL
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Tom LXXI, numer 4

2023

ROCZNIKI FILOZOFICZNE

LUBLIN 2023

KOMITET REDAKCYJNY / EDITORIAL STAFF

Jacek Rafał WOJTYSIAK (REDAKTOR NACZELNY / EDITOR-IN-CHIEF)
Linda ZAGZEBSKI (ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO / DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF)
Natalia GONDEK (SEKRETARZ / SECRETARY)
Barbara CHYROWICZ SSpS (etyka, filozofia polityczna / ethics, political philosophy)
Paweł GONDEK (antropologia filozoficzna, filozofia kultury, estetyka /
philosophical anthropology, philosophy of culture, aesthetics)
Paweł GARBACZ (logika, metodologia nauk / logic, methodology of science)
Przemysław GUT (historia filozofii / history of philosophy)
Marek PIWOWARCZYK (metafizyka, teoria poznania, filozofia religii /
metaphysics, theory of knowledge, philosophy of religion)
Zbigniew WRÓBLEWSKI (filozofia przyrody / philosophy of nature)
Marcin IWANICKI (REDAKTOR DO SPRAW WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ /
EDITOR FOR INTERNATIONAL COOPERATION)
Marcin FERDYNUS (REDAKTOR TECHNICZNY / LAYOUT EDITOR)
James BARHAM (REDAKTOR JĘZYKOWY – JĘZYK ANGIELSKI / ENGLISH-LANGUAGE EDITOR)
Artur MAMCARZ-PLISIECKI (REDAKTOR JĘZYKOWY – JĘZYK POLSKI / POLISH-LANGUAGE EDITOR)
Andrzej ZYKUBEK (REDAKTOR STATYSTYCZNY / STATISTICAL EDITOR)
Adres Redakcji / Editorial Office Address: 20-950 Lublin, Al. Raclawickie 14
e-mail: wfktp@kul.pl www.kul.pl/rf

RADA NAUKOWA / ADVISORY BOARD

John COTTINGHAM	University of Reading
Juliusz DOMAŃSKI	Instytut Filozofii i Socjologii PAN
Susan HAACK	University of Miami
William HASKER	Huntington University
Jacek J. JADACKI	Uniwersytet Warszawski
Kazimierz JODKOWSKI	Uniwersytet Zielonogórski
Edward NIEZNAŃSKI	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Sergei ODINTSOV	Sobolev Institute of Mathematics
Vittorio POSSENTI	Università di Venezia
Alexander R. PRUSS	Baylor University
Peter SIMONS	Trinity College, Dublin
Barry SMITH	State University of New York
Antoni B. STĘPIEŃ	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Władysław STRÓŻEWSKI	Uniwersytet Jagielloński
Richard SWINBURNE	Oxford University
Andrzej SZOSTEK	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Charles TALIAFERRO	St. Olaf College
Toshiharu WARAGAI	Tokyo Institute of Technology
Richard WARNER	Chicago-Kent College of Law
Abp Stanisław WIELGUS	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Zofia J. ZDYBICKA	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną /
The digital version of the periodical is its primary version

W *Rocznikach Filozoficznych* recenzowane są wszystkie artykuły, dyskusje i tłumaczenia /
All articles, discussions and translations in the *Roczniki Filozoficzne* are reviewed

Wykaz recenzentów publikowany jest w ostatnim numerze pisma w danym roku /
The list of reviewers is published in the last issue of the periodical in a given year

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Czasopismo dofinansowane ze środków Ministerstwa Edukacji
i Nauki w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych”
na podstawie umowy nr RCN/SN/0628/2021/1 z dnia 15 XII 2022 r.
Termin realizacji projektu 15 X 2022 - 14 X 2024

Opracowanie redakcyjne / Edited by
Stanisław Sarek
i *Tomasz Palkowski (teksty anglojęzyczne)*

Skład i łamanie komputerowe / Computer-typeset by
Stanisław Sarek

Okładkę projektował / Cover designed by
Benedykt Tofil

© Copyright by Towarzystwo Naukowe KUL
& Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, 2023

TOWARZYSTWO NAUKOWE
KATOLICKIEGO UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO
JANA PAWŁA II

ul. Chopina 29/11, 20-616 Lublin, tel. 81 525 01 93, tel./fax 81 524 31 77
e-mail: tnkul@tnkul.pl www.tnkul.pl
Dział Marketingu i Kolportażu / Marketing and distribution tel. 81 524 51 71

ISSN 0035-7685 eISSN 2450-002X Nakład 90 egz.

Druk i oprawa / Printed and bound by ELPIL, ul. Artyleryjska 11, 08-110 Siedlce

SPIS RECENZENTÓW ZA ROK 2023 /
LIST OF THE REVIEWERS FOR THE YEAR 2023

Charity Anderson (Baylor University, USA), Maciej Bała (UKSW), Dariusz Bęben (UŚ), Walter Block (Loyola University New Orleans, USA), Aleksander Bobko (URz), Gary Browning (Oxford Brookes University, UK), Krzysztof Brzechczyn (UAM), Rocco Buttiglione (Instituto de Filosofia Edith Stein, Spain), Alex Byrne (Massachusetts Institute of Technology, USA), Marc C. Murphy (Georgetown University, USA), Adam Chmielewski (UWr), John Cottingham (University of Reading, UK), Ignacy Dec (PWT, Wrocław), Janusz Dobieszewski (UW), Marek Dobrzeński (AK, Warszawa), Daniel Dombrowski (Seattle University, USA), James Dominic Rooney (Hong Kong Baptist University, China), Piotr Duchliński (AIK, Kraków), Travis Dumsday (Concordia University of Edmonton, Canada), Peter Forrest (University of New England, Australia), Tomasz Garbol (KUL), Jakub Gomułka (AGH), Barbara Grabowska (UMK), Mariusz Gryganiec (UW), Adam Grzeliński (UMK), William Hasker (Huntington University, USA), Marek Hetmański (UMCS), Miłosz Hołda (UPJP2), Marcin Iwanicki (KUL), Stanisław Janeczek (em. KUL), Jacek Jaśtał (PK, Kraków), Adam Jonkisz (AIK, Kraków), Stanisław Judycki (UG), Dariusz Juruś (UJ), Andrzej Kapusta (UMCS), Marcin Karas (UJ), Mirosław Karwat (UW), Paweł Kłoczowski (UP, Kraków), Jan Kłos (KUL), Krzysztof Koehler (UKSW), Dariusz Krok (UO), Dariusz Kubok (UŚ), Marek Lechniak (KUL), Sławomir Leciejewski (UAM), Agnieszka Lekka-Kowalik (KUL), John Leslie (University of Guelph, Canada), Piotr Lipski (KUL), Mark Lutz (University of Nevada, USA), Hubert Łaszkiwicz (UW), Dariusz Łukasiewicz (UKW), Aleksander Manterys (UW), Roberto Marchesini (Centro Studi Filosofia Postumanista, Italy), John Martin Fischer (University of California, USA), Paweł Matyaszewski (KUL), Tim Mawson (University of Oxford, USA), Paweł Mazanka (UKSW), Jeff McMahan (University of Oxford, UK), Justyna Miklaszewska (UJ), Ryszard Mordarski (UKW), Paul Moser (Loyola University Chicago, USA), Marcin Moskalewicz (UMCS), Yujin Nagasawa (University of Birmingham, UK), Zbigniew Nerczuk (UMK), Agnieszka Nogal (UW), Tereza Obolevich (UPJP2), Ewa Odoj (AIK, Kraków), Joanna Odrowąż-Sypniewska (UW), Wojciech P. Grygiel (UPJP2), Tadeusz Pabjan (UPJP2), Joshua Parens (University of Dallas, USA), Romuald Piekarski (UG), Dariusz Piętka (UKSW), Robert Piłat (UKSW), Marek Piwowarczyk (KUL), Piotr Przybysz (UAM), Paweł Rojek (UJ), Paweł Rojek (UJ), Adriana Schetz (USz), Maciej Sendłak (UW), Tomasz Sieczkowski (UŁ), Piotr Stanisław Mazur (AIK, Kraków), Wojciech Starzyński (IFiS PAN), Zbigniew Stawrowski (UKSW), Sławomir Sztajer (UAM), Tadeusz Szubka (USz), Artur Szutta (UG), Adam Świeżyński (UKSW), Mariusz Tabaczek (Pontifical University of St. Thomas Aquinas, Italy), Charles Taliaferro (St. Olaf College, USA), Paweł Tarasiewicz (Adler-Aquinas Institute, USA), Jerzy Tupikowski (PWT, Wrocław), Andrzej Tyszczyk (KUL), Juliette Vazard (University of Geneva, Switzerland), Wojciech Wciórka (UW), Rivka Weinberg (Scripps College, USA), Zbigniew Wolak (UPJP2), Jan Woleński (WSiZ, Rzeszów), Cory Wright (California State University, USA), Tomasz Zarębski (DSW, Wrocław), Renata Ziemińska (USz), Bartosz Żukowski (UŁ)